

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

2004

2009

Комисия по култура и образование

НЕОКОНЧАТЕЛЕН
2006/2040(INI)

7.6.2007

ПРОЕКТОДОКЛАД

относно "i2010: Към европейска дигитална библиотека"
(2006/2040(INI))

Комисия по култура и образование

Докладчик: Marie-Hélène Descamps

СЪДЪРЖАНИЕ

	Страница
ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ	3
EXPOSE DES MOTIFS	8

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

относно "i2010: Към европейска дигитална библиотека"
(2006/2040(INI))

Европейският парламент,

- като взе предвид съобщението на Комисията, озаглавено " i2010": електронни библиотеки" (COM(2005)0465),
 - като взе предвид препоръка 2006/585/ЕО на Комисията от 24 август 2006 г. относно цифровизацията и онлайн достъпа до културната информация и съхранението на информация в цифров формат¹,
 - като взе предвид заключенията на Съвета относно цифровизацията и онлайн достъпа до културната информация и съхранението на информация в цифров формат²,
 - като взе предвид Директива 2001/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22.05.01 г. относно хармонизирането на някои аспекти на авторските права и на сродните им права в информационното общество³,
 - като взе предвид доклада от 18.04.07 г. на експертната група на високо равнище относно съхранението на информация в цифров формат, произведенията, за които е трудно или невъзможно да бъде определено на кого принадлежат авторските права и произведенията, които са изчерпани,
 - като взе предвид съобщението на Комисията, озаглавено " научната информация в цифровия век: достъп, разпространение и съхранение" (COM(2007)0056),
 - като взе предвид член 45 от своя правилник,
 - като взе предвид доклада на комисия по култура и образование (А6-0000/2007),
- А. като има предвид, че културата е фактор за обединяване, обмен и споделяне, който допринася за доближаването на Европейския съюз до неговите граждани и благоприятства за създаването на истинска европейска идентичност,
- Б. като има предвид, че е необходимо да се гарантира насърчаването и възможно най-широкото разпространение на богатството и многообразието на европейското културно наследство,
- В като има предвид, че държавите-членки и културните институции, и по-специално библиотеките, играят решаваща роля в това отношение, както на регионално, така и на местно равнище,

¹ ОВ L 236 от 31.08.2006 г., стр.28.

² ОВ L 297 от 07.12.2006 г., стр.1.

³ ОВ L 167 от 22.6.2001 г., стр. 10

- Г. като има предвид необходимостта да се отчита бързото развитие на новите технологии и произтичащото от него изменение на културните практики,
- Д. като има предвид, че интернет действително се е превърнал, за голяма част от гражданите, и по-специално за младите, в едно от основните средства за достъп до знания,
- Е. като има предвид, че е от първостепенно значение да се гарантира, в условията на тази цифрова среда, достъпа на всички хора до европейското културно наследство и да се осигури неговото съхранение за бъдещите поколения,
- Ж. като има предвид, че широкомащабната цифровизация и онлайн достъпът до европейското културно наследство представляват основните начини, за да се осигури това,
- З. като има предвид, че многоезичният достъп до европейското културно наследство също представлява важна цел,
- И. като има предвид, че е необходимо прилагането на последователни политики в областта на цифровизацията и съхранението на електронните произведения, за да се избегне безвъзвратната загуба на културно съдържание,
- Й. като има предвид, че наред с присъщия ѝ принос за развитието на културата, цифровизацията на европейското културно наследство също така ще донесе полза и за други сектори на дейности, и по-специално образованието, туризма и медиите,
- К. като има предвид, че масовата цифровизация на културното съдържание няма за цел да замести или да се съревновава с традиционното културно съдържание, а паралелно на него да създаде качествено и надеждно електронно съдържание,
- Л. като има предвид, че цифровата технология представлява също така забележително средство за помощ на хората с увреждания и позволява да се адаптира съдържанието към техните нужди,
- М. като има предвид, че при все това само незначителна част от европейското културно наследство съществува в електронен вариант до този момент и че държавите-членки напредват с много различно темпо,
- Н. като има предвид, че средствата, отпуснати за публичното финансиране на масовата цифровизация, са недостатъчни и не отговарят на проект от подобен мащаб,
- О. като има предвид, че инициативите за цифровизация остават много разпокъсани и че по-голямата част от придобития на общностно равнище опит все още не е добре познат и не осигурява лесен, пряк и многоезичен достъп до всички произведения, съставлящи европейското културно наследство,
- П. като има предвид, че е необходимо създаването на инструмент за всички категории публика, който ще гарантира всеобщия и непосредствен достъп до европейското културно наследство, независимо от местонахождението, и ще благоприятства за

ускоряване на темпа на цифровизацията,

- P. като има предвид, че е подходящо в това отношение да се приемат за база съществуващите европейски инициативи, като "TEL" - Европейската библиотека, която вече предлага достъп до колекциите на европейските национални библиотеки,

Европейската дигитална библиотека, лицето на единна в многообразието си Европа

1. препоръчва поетапното създаване на европейска дигитална библиотека като място за единен и пряк достъп до европейското културно наследство;
2. подчертава, че целта е да се създаде за определен срок инструмент, обхващащ всички категории културна информация, като аудиовизуалното съдържание, но че европейската дигитална библиотека следва да се съсредоточи в началото върху възможностите, предоставени от текстовите материали, за които не се плаща авторско право;
3. приканва за тази цел всички европейски библиотеки да предоставят на европейската дигитална библиотека произведенията, с които разполагат в електронен формат,
4. приканва другите европейски културни институции, включително регионалните и местните, да участват в този проект, за да бъде той представителен за богатството и многообразието на европейската култура;
5. подчертава също така, че целта на европейската дигитална библиотека не е изключителното разпространяване на съдържанията, а координиране на достъпа до електронните произведения;
6. насърчава избора и използването на общи норми, на базата на адаптирани съществуващи формати, с цел осигуряването на съвместимостта на съдържанията, необходима за доброто функциониране на европейската дигитална библиотека;
7. насърчава държавите-членки да продължат да полагат усилия и да ускорят темпото на цифровизацията на културното съдържание, за да се достигне до достатъчно като количество съдържание;
8. насърчава за тази цел държавите-членки да изготвят съвместно с културните институции планове за цифровизация на национално и регионално равнище и да създадат европейска картография на всичките дейности по цифровизацията, което ще допринесе за едно по-добро взаимодействие;
9. насърчава установяването на тясно сътрудничество между държавите-членки и културните институции и обмен на най-добрите практики за цифровизацията и достъпа до произведенията и електронното им съхранение;
10. подчертава също така, че европейската дигитална библиотека ще насърчи изследванията в областта на цифровизацията, оперативната съвместимост и електронното съхранение, а именно чрез центрове за компетентност, създадени от

Комисията;

11. припомня, че ако общностните програми не позволяват финансирането на самата цифровизация, е необходимо да се разработят нови начини на финансиране, включително в партньорство с частния сектор;

Структура и съдържание на европейската дигитална библиотека - Място за общ многоезичен достъп до европейското културно наследство

12. насърчава създаването на общ интерфейс, който дава достъп чрез интегрирана търсеща машина до съдържание с гарантирано качество и надеждност;
13. подчертава колко е важно създаването на многоезичен интерфейс, който позволява директен достъп до търсената информация на всички езици на Европейския съюз;
14. насърчава също така създаването на новаторски, модерни и адаптирани към всички посетители функции;
15. уточнява от друга страна, че би било желателно европейското културно наследство да не се ограничава до съвкупността от произведенията от страните от Европейския съюз, а да се отчита същевременно културния принос на други европейски страни;
16. уточнява освен това, че макар че европейското културно наследство се състои в голямата си част от произведения от обществената сфера, то не се ограничава единствено до тази категория;
17. припомня поради тази причина, че е целесъобразно да се прави разлика между произведения от обществената сфера и произведения, за които се плащат авторски права, включително произведения, за които е трудно или невъзможно да бъде определено на кого принадлежат авторските права и произведения, които са изчерпани и да се предвидят различни модели за всяко едно от тях, адаптирани към съответната област;
18. одобрява създаването на упоменатата експертна група на високо равнище и подкрепя по-специално предложенията ѝ за каталогизиране на произведенията, за които е трудно или невъзможно да бъде определено на кого принадлежат авторските права и произведенията, които са изчерпани и за изготвяне на механизми, улесняващи търсенето на притежателите на авторски права;
19. отбелязва, че е желателно, в определен момент европейската цифрова библиотека да може да предлага по възможност освен документи, за които не се плащат авторски права, и документи, подлежащи на авторски права, като строго се съблюдава националното, общностното и международното законодателство, отнасящо се до интелектуалната собственост;
20. подчертава, че всяко решение в това отношение трябва да се взема съвместно от всички заинтересовани страни и по-специално издателите и книжарите;
21. предлага читателят да може да намира чрез европейската дигитална библиотека

електронни документи във вид на образ или на текст, независимо от техния характер, и да има своден достъп до тях, или изцяло - за произведенията, за които не се плащат авторски права, или под формата на откъси - за защитените произведения, със съгласието на притежателите на авторски права;

22. предлага, в последния случай, европейската дигитална библиотека да бъде само носител на информацията;
23. отбелязва за тази цел, че достъпът до целия защитен документ би могъл да става от специализирани сайтове, със съгласието на притежателите на авторски права и в срещу справедливо възнаграждение;

Управление и контрол

24. приканва към създаване на управителен комитет, който да се опира по-специално на експертната група от държавите-членки по цифровизацията и електронното съхранение и на упоменатата експертна група на високо равнище и да определя приоритетите и насоките на европейската дигитална библиотека, като осигурява същевременно координирането, контрола и управлението на дейностите ѝ;
25. подчертава освен това, че ако се интегрира успешно в образователните системи, европейската цифрова библиотека ще достигне по-лесно до младите европейци и ще ги доближи до тяхното културно и литературно наследство, като ги учи същевременно да си служат с новите технологии и се бори срещу липсата на достъп на част от населението до интернет;
26. насърчава публичността, видимостта и достъпа до европейската цифрова библиотека чрез комуникация на всички нива и чрез създаването на лого, позволяващо тя да бъде разпознавана;

o

o o

27. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета и на Комисията, както и на правителствата и парламентите на държавите-членки.

EXPOSE DES MOTIFS

L'idée d'une bibliothèque numérique européenne est née de la volonté de six chefs d'Etat et de gouvernement de l'Union de permettre l'accès de tous au patrimoine culturel européen ainsi que sa préservation.

Elle a été accueillie favorablement par la Commission, qui y contribue à travers son initiative phare « i2010 : bibliothèques numériques ». Premier volet de cette initiative, la communication du 30 septembre 2005 analyse les principaux défis techniques, juridiques, organisationnels et financiers liés à ce projet.

Une consultation publique en ligne sur la numérisation, l'accès et la préservation numérique a été également initiée et un Groupe d'Experts de Haut niveau a été constitué afin de résoudre certaines des problématiques soulevées.

Dans sa recommandation du 24 août 2006, la Commission appelle les Etats membres à coordonner leurs efforts pour parvenir à une synergie au niveau européen. Elle suggère la mise en place d'une bibliothèque numérique européenne, sous la forme d'un point d'accès multilingue commun au patrimoine culturel européen.

Le 13 novembre 2006, le Conseil s'est prononcé, à l'unanimité, en faveur de ces recommandations.

Il appartient désormais au Parlement européen d'envoyer un signal fort pour la réalisation de ce projet.

Ainsi, tout en travaillant à l'organisation conceptuelle et technique de toutes les catégories de matériel culturel, il est nécessaire de procéder par étape et de se concentrer, dans un premier temps, sur le potentiel offert par le matériel textuel libre de droits.